

MONOLOGEN
De Vagina
Verhalen in
verbeterde versie
voor dove vrouwen.

Parool 12-2-2004

Een driehoek of een streepje?

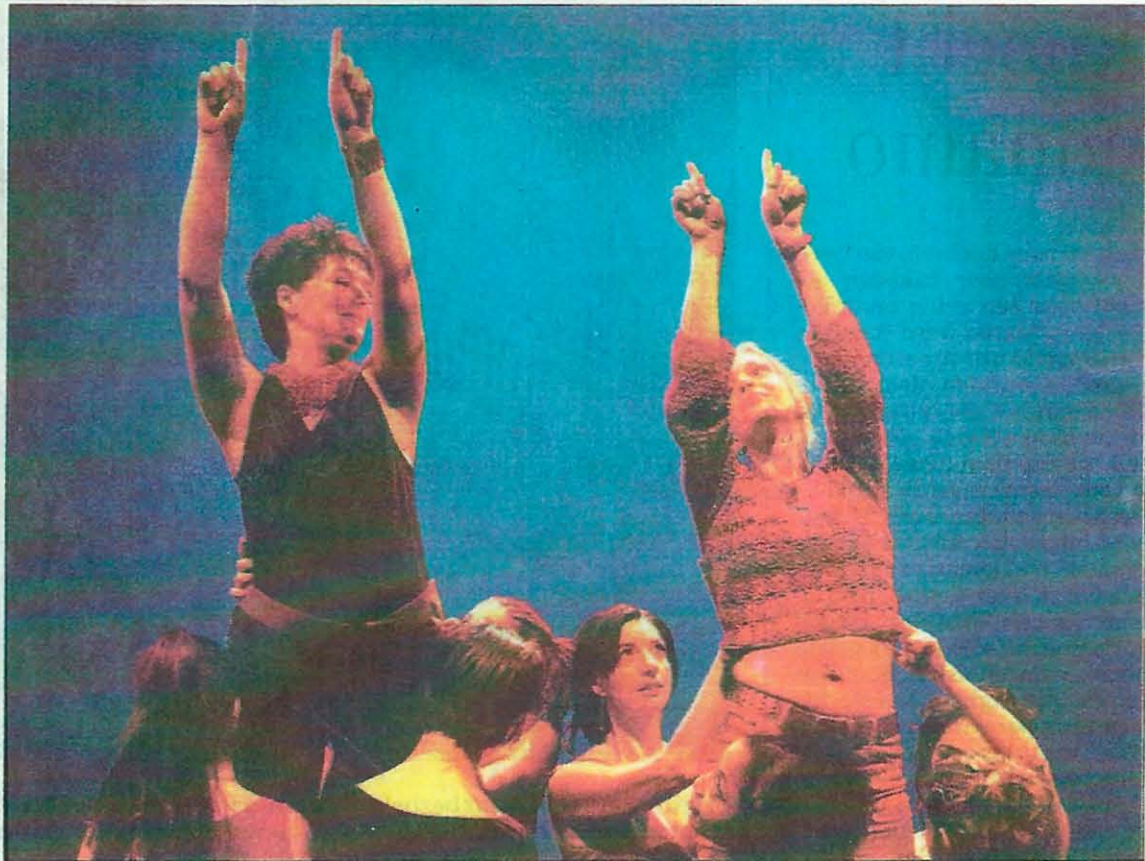
Na de gewone *Vagina monologen* en de *Gesluierte monologen* doen nu ook de *Vagina verhalen* Amsterdam aan. In deze voorstelling, die in Nederlandse gebarentaal en gesproken Nederlands wordt gespeeld, staat de Geheime Opening van de dove vrouw in de schijnwerpers.

PIETER BOTS

DE HANDEN vouwen tot een driehoek met de punt naar beneden. Dat is het Amerikaanse gebaar voor vagina. Regisseur Mieke Julien van het Handtheater vond dat veel poëtischer dan het Nederlandse gebaar voor kut, waarbij je een vertikaal streepje in de lucht maakt. En dus is die driehoek het gebaar dat telkens terugkomt in de *Vagina verhalen*, een voorstelling in Nederlandse gebarentaal en gesproken Nederlands.

Inderdaad, na de *Gesluierte monologen* wederom een variatie op de immens populaire *Vagina monologen* van Eve Ensler. Al moet worden vermeld dat de *Vagina verhalen* al eerder gemaakt zijn dan het project van Adelheid Roosen over moslimvrouwen.

"Zelf vond ik de *Vagina monologen* helemaal niet zo goed: nogal eenzijdig, en een beetje gedateerd. Maar er was een aantal dove vrouwen dat heel graag wilde dat die voorstelling ook voor doven te volgen was. Nu werkt het absoluut niet als je alleen maar een doventolk op het toneel zet, dus hebben we er een heel nieuwe voorstelling van gemaakt, waarin acht dove en acht sprekende vrouwen spelen. Vijf

Scène uit de *Vagina verhalen*.

FOTO JEAN-PIERRE JANS

monologen zijn vervangen door monologen van dove vrouwen over hun vagina."

Een van die monologen is een aangrijpende geschiedenis van een dove vrouw die als kind door haar oudere broer is misbruikt. Het was een verhaal dat boven tafel kwam toen Mieke Julien en actrice Perwin Schol met dove vrouwen over hun vagina praatte. Incest schijnt veelvuldig onder dove kinderen voor te komen – al dit is een onderwerp waarover weinig wordt gesproken en waaraan hulpverlening nauwelijks aandacht besteedt.

Therapeutisch

Maar het is absoluut niet de bedoeling dat de *Vagina verhalen* een therapeutisch doel hebben of de nadruk leggen op de problemen van doven, benadrukt Mieke Julien.

"We wilden alle aspecten van de vagina en de seksualiteit onder de aandacht brengen en in de voorstelling moesten doven en

horenden een gelijkwaardig aandeel krijgen."

"Het was heel belangrijk dat de dove en horende actrices een eenheid vormden. Het mocht niet lijken alsof de gebarentaal alleen maar werd getolkt. Woord en gebaar moeten elkaar aanvullen," zegt choreografe Beppie Blankert, die voor deze voorstelling is aangetrokken.

Perwin Schol is als actrice zo'n vier jaar vast verbonden aan het Handtheater en hield de interviews met de dove vrouwen. En hoewel de meesten aanvankelijk enigszins beschroomd waren, merkte ze dat de dove vrouwen uiteindelijk behoorlijk openhartig over hun eigen vagina praatte. "Omdat de ouders van dove kinderen vaak horend zijn en de gebarentaal zelf niet zo goed beheersen, zijn doven gewend om onderling gemakkelijk met elkaar over seks praten. Ze worden niet door hun ouders op de vingers getikt."

Perwin Schol vertelt dat ze als

dove actrice op het toneel de gebaren heel anders maakt dan in de dagelijkse conversatie. "Je gebaren zijn veel expressiever, je benadrukt veel meer de emotionele kracht ervan – net zoals sprekende acteurs dat ook met hun stem doen."

Josine Kuys is een van de acht horende actrices die meedoen aan de *Vagina verhalen*. Zij heeft ooit een beginnerscursus gebarentaal gedaan, omdat de toenmalige vriend van haar zus doof was. In de voorstelling spreekt ze de teksten die de dove actrices simultaan in gebarentaal uitdrukken. "De *Vagina verhalen* laten vooral zien dat de gebarentaal een mooie taal is, die heel poëtisch kan zijn. Die taal hoeft heus niet alleen van pas te komen in een kadertje van het televisiescherm."

De *Vagina Verhalen* zijn nog tot en met zaterdag te zien in de Brakke Grond, Amsterdam; tournee t/m 16/4. Informatie: www.handtheater.nl